

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ

Филозофско
историческу
факултет

РЕКТОРАТ:

ул. „Цар Асен“ 24, 4000 Пловдив, България
тел.: +359 32 261 261
email: rector@uni-plovdiv.bg
www.uni-plovdiv.bg

ДЕКАНАТ:

ул. „Цар Асен“ 24, 4000 Пловдив, България
тел.: +359 32 261 433
email: fif@uni-plovdiv.bg
www.logos.uni-plovdiv.bg

**АНОТАЦИЯ НА УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ В БП „ЕВРОПЕЙСКИ
ИЗСЛЕДВАНИЯ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ“, ПН 3.1 СОЦИОЛОГИЯ,
АНТРОПОЛОГИЯ И НАУКИ ЗА КУЛТУРАТА**

Учебна дисциплина	Анотация на дисциплината
I курс – 1-ви семестър	
Увод в социологията	Дисциплината Увод в социологията - първа част (класически проблеми) поставя акцент върху социологическата теория. Тя е организирана около три основни проблеми кръга. Първият се отнася до генезиса на социологията като модерна наука, в чийто фокус попада социалната промяна. Същевременно социологията възниква като „позитивна“ наука, т.е. тя трябва да се отдели от философията, да се автономизира и наложи, заимствайки своите методи от естествените науки. Вторият проблемен кръг е свързан с конституирането на социологията като полипарадигмална наука. Тук се представят и съпоставят различни социологически парадигми, като се подчертава съществуването на някои противоречащи си теоретични перспективи и се маркират пунктовете, даващи възможност за диалог между тях. Третият проблемен кръг се съсредоточава върху парадигми, които предлагат изход от т.нар. „лоши опозиции“ и демонстрират как те могат да бъдат „снети“ (напр. „третият път“ в рефлексивната социология на Пиер Бурдийо).
Девиантно поведение и социална история в европейски контекст	Курсът е разположен в областта на социологията на престъпността и отклоненията. Въз основа на класически теории и проучвания, проведени от Робърт Мъртън, Хауърд Бекър, Стенли Коен, Едуин Лемърт, Кай Ериксън, Мишел Фуко и др., курсът има за цел да предостави на студентите знания за това как формите на девиантно поведение са конструирани и криминализирани, например вешерството, проблемната употреба на наркотици, проституцията, бездомничеството, младежките субкултури и т.н. На фона на този исторически контекст втората част на курса ще разгледа критично прехода от модерни към късно модерни общества и ще демонстрира как конструирането на девиантността и престъпността могат да бъдат обяснени посредством прехода от нар. приобщаващи към изключващи общества, организирани около

	<p>неолиберални идеологии и тяхната неспособност да се справят с „проблемното население“, което в крайна сметка води до това, което Зигмунт Бауман нарича „човешки отпадък“ и до изключващи практики като масово лишаване от свобода, сигнал за това, което съвременните теоретици наричат „псевдопасификационен процес“.</p>
<p>Новото време в Европа: научни, философски и социални идеи</p>	<p>Курсът цели да хвърли мост между подготовката на довършените ученици в областта на историята, философията и правото и специализираното знание в социалните и хуманитарните науки.</p> <p>Курсът Новото време в Европа условно е разделен върху две от ключовите области, оформили облика на западноевропейската цивилизация: изграждането на институционалната (правна, икономическа и политическа) матрица на модерното общество и утвърждаването на модерната наука като негов фундамент. В този генеалогичен разказ Новото време се извява като комплекс от «изобретения», които позволяват Историята на Новото време да експанзира до степен на доминираща сила на нашето време.</p> <p>Предлага се специфичен концептуален прочит за разбиране на модерните общества, като се комбинират специфичните гледни точки на познанието, науката, технологиите и социално-политическата реализация и институционализация на идеите на Просвещението.</p>
<p>Държавно управление и администрация</p>	<p>Учебният курс по Държавно управление и администрация предоставя фундаментални базови знания за същността на държавата, държавната власт и държавното управление, осъществявано от легитимно избраните държавни органи и съответно подпомагащата ги администрация. Дисциплината е предназначена да осигури необходимите познания на студентите за същността, структурата и функциите на централната и териториалната администрация в България. Разглеждат се някои теоретични въпроси, свързани с дефиниране системата на администрация, моделите на политико-административни отношения, устройството на администрацията и видовете администрация. Специално внимание се обръща на държавната служба, като основен елемент на административната система.</p> <p>Тематиката на курса е съобразена с необходимата образователна подготовка на студентите и е адаптирана към изискването за атрактивност и придобиване на нови знания и умения. Изучаваната проблематика има не само научна, но и практико-приложна насоченост. Тя се разглежда както в контекста на българския опит, така и от гледна точка на световните тенденции в развитието и осъществяването на държавното управление.</p>
<p>История и антропология на религиите</p>	<p>Дисциплината История и антропология на религиите си поставя за цел да даде на студентите от хуманитарните специалности необходимия минимум знания относно същността и историята на възникването и развитието на религиите. Акцентът по необходимост е поставен върху трите основни религиозни деноминации, представени на Балканите – юдаизъм, християнство и ислям, разгледани в тяхното историческо и доктринално многообразие. Проследява се преходът от политеизъм към</p>

	монотеистични религиозни системи. В центъра на вниманието е проблемът за съотношението между конфесионалната универсалност и етничната специфика като два феномена, определящи самосъзнанието и оттам – социалното поведение на личността и индивида. Втората част на курса поставя проблема за религиозното „време“ и „пространство“, за антропологичния смисъл на различни религиозни маркери – храна, облекло, свещени езици, брачен избор; разглежда се съотношението между конфесионалната универсалност и етничната уникалност като два аспекта на религиозното.
Английски език	Целите на курса по практически английски език са студентите да надградят познанията си по английски език в пет основни направления: четене с разбиране, слушане с разбиране, писмени упражнения, граматика, участия в дискусии и представяния на проекти, използвайки свободно езика.
Спорт	спортни занимания
I курс, II семестър	
История на социологията	Курсът представя историята на социологията като история на <i>теориите и произведенията</i> от първите две десетилетия на ХХ-ти век, които учредяват дисциплината. Той включва запознаване с идеите на Макс Вебер, Георг Зимел, Емил Дюркейм, Марсел Мос и частично – на Карл Маркс като техен предшественик. Авторите и произведенията се разглеждат като „представителни фигури“ както за основните парадигми, така и за националните традиции (немска и френска) в съвременната социология. В този контекст студентите се запознават и с дебата за социологията като „полипарадигмална наука“.
Статистически методи в социологията	Дисциплината “Статистически методи в социологията” включва следните основни тематични блокове: дескриптивна статистика, теория на вероятностите и основни теоретични разпределения, теория на заключенията – оценка на параметри и проверка на хипотези (с акцент върху непараметричните методи за проверка на хипотези), регресионен и корелационен анализ, дисперсионен анализ, динамичен анализ, както и обзор на нетрадиционните многомерни методи.
Демография за социолози	Целта на курса е да запознае студентите с начините, по които се изчисляват и интерпретират основните демографски показатели за раждаемост, смъртност, брачност и миграции. В хода на лекциите и семинарите ще бъдат въведени основните понятия, индикатори и методи за анализ на социално-демографска информация. Ще бъдат представени също така основните теории в рамките на изследванията за населението. Ще бъдат очертани развойните тенденции на четирите основни демографски процеса – раждаемост, смъртност, брачност и миграции както в България, така и в европейски план.
Персонална и национална идентичност в европейското изкуство и култура	Курсът извежда в исторически и концептуален план персоналната и национална идентичност като елемент от фундамента на европейското културно присъствие. В този контекст се разглеждат въпросите, свързани

	<p>сформирането и характера на Аз-а, отношенията „личност-общност”, „личност-общество”, интерперсоналността, трансценденталното и иманентното структуриране на личността, характеристиките и границите на битието, екзистенциалната ситуираност на личността и т.н. Курсът се базира на дългогодишни индивидуални изследвания на авторката и е структуриран интердисциплинарно, следвайки синкретичния характер на европейската култура. Чрез серия от селектирани акценти се проследява и обосновава теоретическото и фактическото установяване на персоналната идентичност в основанията на европейската култура (най-вече в първата половина на ХХ век) и се извеждат ядрата на кризите, съпровождащи този концепт от самата му поява. Проблемът за персоналната и национална идентичност се илюстрира чрез творчеството на най-важните автори, творби и художествени процеси на ХХ век, връзките между отделните изкуства, жанрови и стилови направления, мястото им в съвременния свят. Курсът предполага активно участие на студентите и е изграден върху принципите на интерактивността.</p>
Основи на управлението	<p>Учебното съдържание е структурирано в две основни части:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Въведение в мениджмънта, в рамките на което, студентите се запознават с: организациите и средата; управлението и работата на мениджърите; ключови моменти от еволюцията на теорията и практиката на управлението; управленските решения. • Във втората основна част се представят общите управленски функции планиране, организиране, ръководене и контрол.
Английски език	<p>Целите на курса по практически английски език са студентите да надградят познанията си по английски език в пет основни направления: четене с разбиране, слушане с разбиране, писмени упражнения, граматика, участия в дискусии и представяния на проекти, използвайки свободно езика.</p>
Спорт	спортни занимания
II курс, III семестър	
Софтуер за статистически анализи	<p>Курсът е посветен на софтуерния продукт SPSS. Структурата на учебната програма следва тази на пакета: от въвеждане и трансформиране на променливи и файлове, до конкретните методи за анализ. Обучението е на основата на обработка и анализ на информация от конкретни емпирични изследвания.</p> <p>Първата част на курса включва: формиране на системен файл за въвеждане на данните; въвеждане на 20 случая и обединяване на данните въведени от различните студенти; подготовка на първичните данни за обработка и анализ – рекодиране на променливи, формиране на нови променливи, извличане на подсъвкупности; формиране на едномерните и двумерни разпределения по основни</p>

	<p>демографски въпроси като основа за описателен анализ на данните; формиране на таблици – едномерни и многомерни, като неразделна част от рапорт по изследването; графично представяне на резултатите.</p> <p>Втората част на курса е посветена на тестове за проверка на хипотези, корелационен и регресионен анализ. Преподаването на всеки от статистическите методи за анализ включва: актуализация на същността на метода; условия и ограничения за прилагането му; последователност от команди, чрез които се извършват изчисленията; интерпретация на получените резултати, вземане на решения и формулиране на изводи. Студентите усвояват материала, чрез решаване на задачи за установяване на зависимости, изискващи: да се определи подходящ метод за анализ; да се формират резултативни файлове с резултатите от изпълнения метод; да се формират изводи въз основа на получените резултати.</p>
<p>Социология на познанието и (дез)информацията</p>	<p>Курсът има две взаимосвързани цели:</p> <p>Информационна - запознаване с основните етапи на развитието на социологията на познанието от обособяването и като самостоятелна социологическа дисциплина през 20-те години на миналия век до наши дни. Проследяват се нейното възникване като различна и дори противопоставяща се на появилата се почти по същото време социология на науката; еволюцията на нейния предмет и сменящите се фокуси на изследователска активност - от социологическото изследване на политическото знание и идеологиите, през изследване на традиционните (преднаучни) форми познание, до социология на всекидневното познание в неговите различни форми. Разгледан е проблемът за съотношението между социология на познанието и епистемология и появата в края на 70-те години на новата когнитивна социология на науката, който бележи фактическото сливане на социология на познанието и социология на науката върху една нова методологическа основа (философия и история на науката след Томас Кун, семиотика, анализ на езиковите игри и др.) . Във втората част на курса се изследват промените в статуса на знанието и самия процес на познание в резултат на интегрирането на модерната наука в икономиката и другите сфери на социалния живот. Възникването и стабилизирането на социотехнически и техно-икономически мрежи се разглежда като част от този процес, в който на фазата на стабилизация на мрежите знанието се превръща от „форма на живот“ в „информация“. Разгледана е връзката между социологическите изследвания на информационните и комуникационни технологии и социология на познанието. В този смисъл, концепциите за “информационно общество” (ИО) и „общество на изкуствения интелект“ се разглежда като проява на нова, “полипарадигмален вход” към изследване на разнородните социо-технически феномени, породени от трансформациите (и прехода) към нов тип общество.</p>

	<p>Формативна – развиване на практически умения у студентите за изследване формите на познание и информационните процеси в късно-модерното общество с ползване на специфични изследователски техники (семиотичен анализи, етнография на текста, феноменологични и етнометодологически техники, артефактичен анализ и съвременни computer-aided подходи). Тези техники се демонстрират върху анализ на традиционни форми на познание у българите, възникването и историята на научното познание у нас, случаи от интернет, както и научната и инженерна практика в елитни български изследователски лаборатории и високотехнологични фирми. Курсът е ориентиран към придобиване предимно на практически познания, които да дадат възможност на студентите сами да се включат в бъдещи интердисциплинарни изследвания на многообразието от феномени, обединени под названията “информационно общество” (ИО) и „общество на изкуствения интелект“ .</p>
<p>Историческа социология на модерните институции</p>	<p>Историческият метод в социологията; етапи в развитието на модерната държава; теория на модернизацията. Курсът по „Историческа социология на модерните институции” цели да въведе и запознае студентите с генезиса и развитието на модерните институции, с базовите характеристики на властта и господството, с основните компоненти на модернизацията и с текущата институционална уредба на съвременните общества. Накратко, чрез осмисляне на феномена модерна държава ще се проследят процесите на <i>институционализация на господството и властта в контекста на модернизацията</i>. А това ще рече да се прокара, разкрие и обясни <i>принципната разлика и несъизмеримост</i> между социалния институт “модерна държава” и онези форми на властова институционализация, характерни за предмодерните епохи. В този контекст курсът ще проследи и обясни историческото движение от господство към управление и от управление към абстрактно “безлично” администриране, което е другото име на модерната държава.</p>
<p>Социология на ЕС</p>	<p>Курсът по „Социология на Европейския съюз” проследява изграждането на ЕС като институционализирана правно-политическа форма в контекста на съпътстващи го социални трансформации и процеси като модернизация, интеграция, глобализация, демократизация и пр. Водеща цел на курса е да очертае „социалните котви” на ЕС от една страна, но и да проследи основните последици от интегрирането на отделните страни в него. С други думи, този курс се занимава с въпроси за европеизацията на европейските общества и с отличителността на Европа от останалите „актьори” на международната сцена, както и с предоставянето на солидна и достъпна информация върху широк спектър от социални процеси и тенденции, както в страните от ядрото на Съюза така и в неговата периферия. Тематичното съдържание на дисциплината засяга централни теми на социологията – въпроси за класите, идентичностите, мобилността и</p>

	<p>културата. Социологическият прочит на ЕС ще покаже на студентите същинската природа на институциите, ще направи видими онези негови спойки, върху които продължава да се крепи няколко десетилетия и ще покаже пред какви предизвикателства са изправени днешните европейски общества. Това ще обогати компетенциите на студентите, за да могат аргументирано и градивно да изграждат своите оценки, анализи, но и добре аргументирани критики към него.</p> <p>Курсът ще се проведе под формата на лекции, които ще бъдат разпределени в осем теми и ще бъдат представяни на студентите чрез мултимедийно съдържание. Освен това в отделни семинарни занятия студентите ще бъдат стимулирани да дебатираат и анализират текущи проблеми и процеси от европейския дневен ред с оглед задълбочаване на тяхната информираност и експертиза по европейски въпроси.</p>
Количествени изследвания	<p>Целта на курса е студентите да придобият задълбочени познания за най-често употребяваните количествени методи в областта на емпиричните социологически и маркетингови изследвания. За тази цел в курса се проследяват всички основни фази в процеса на планиране и реализация на емпиричното изследване. При това се дискутират различията на този процес, характерни за различните видове методиките. Проследяват се изискванията на количествените методиките при подготовка на дизайна на изследването, разработката на въпросника, определянето на таргет групите и извадката, организацията и контрола на теренната работа, както и различните видове количествени методи за регистрация на данните, възможните анализи, които могат да бъдат заложени за интерпретация на количествените данни и накрая методите за представяне на данните.</p> <p>Като резултат от курса студентите трябва да могат самостоятелно да подготвят и реализират различни видове количествени социологически и маркетингови изследвания, както и да анализират критически данните от такъв вид изследвания.</p>
Английски език	<p>Целите на курса по практически английски език са студентите да надградят познанията си по английски език в пет основни направления: четене с разбиране, слушане с разбиране, писмени упражнения, граматика, участия в дискусии и представяния на проекти, използвайки свободно езика.</p>
Спорт	спортни занимания
II курс, IV семестър	
Социални изследвания на науката и технологиите	<p>Курсът е част от групата дисциплини, даващи базови знания в областта на иновациите и в този смисъл е свързан с следващите го курсове по Социология на познанието и информацията, Икономика на техническата промяна, Предприемачество и иновации и Съвременни рискови общества. Усвояваните знания и умения в тези дисциплини се прилагат по време на Лятната практика по социология на науката и технологиите, по време на който студентите имат възможност да разработят и изпълнят собствено</p>

	<p>социологическо изследване на практиките в съвременните наука и технологии.</p> <p>Студентите от специалности „Философия“ и „Социология (социология и науки за човека)“ могат да избират определени модули от програмата, при което реализират по-малък брой кредити от максималния възможен)</p>
<p>Местна власт и самоуправление</p>	<p>Учебният курс по Местна власт и самоуправление е предназначен да осигури необходимия минимум познания в областта на местната политика, структурата и функциите на местните органи и местната администрация, процесите в административно-териториалните единици, особеностите на локалната финансова политика и т. н. Разглеждат се някои теоретични въпроси, свързани с дефиниране на основните понятия: местна власт, местно самоуправление, децентрализация и деконцентрация, органите на местната власт, отношенията между политиките и администраторите на местно ниво, ролята на администрацията при формулиране на местната политика, отношенията между местната и централната власт и др. Специално внимание се обръща на дефинирането на местните проблеми, управлението на различни типове общини, системата на финансиране на общинските дейности и ролята на регионалните звена в управленската система. Теоретичните аспекти се допълват от анализ на практическото местно самоуправление в България и се правят сравнения с опита на западноевропейските демокрации. Проблематиката се третира, както в контекста на българския опит, така и от гледна точка на световните тенденции в развитието на местното самоуправление.</p>
<p>Качествени методи</p>	<p>Целта на курса е да запознае студентите с основните стъпки при провеждане на изследвания с помощта качествени методи. По време на лекциите ще бъдат разгледани особености в подготовката и провеждането на дълбочинни интервюта, фокус групи, включено наблюдение. Ще бъдат изяснени основните стъпки като предварителен скрининг и таргетиране на различни групи респонденти, анализ и интерпретация на резултати от изследванията, проведени с помощта на качествените методи.</p>
<p>Социология на неравенството и социалната стратификация</p>	<p>Лекционният курс цели да рефлектира върху основните понятия “социално неравенство” и “социална стратификация“ като фундаментални социологически проблеми, които ни обръщат към проблемите на съвременното гражданско общество. Дискурсът за социалното неравенство може да се разглежда като специфична форма на обективиране (удвояване) на съществуващите социални различия, а оттук, доколкото бива седиментиран в конкретни теоретични модели, и за тяхното легитимиране и възпроизвеждане. Тази първа понятийна рамка предполага преглед на основни теории за социалното неравенство и стратификация като втори аналитичен акцент, с което се цели плавното преминаване към тематизиране на конкретни измерения на социалното разслояване, а именно: как се полагат граници и се приписва идентичност, а следователно - и принадлежност; как практическите схеми на оценяване и класифициране на всекидневния агент се</p>

	<p>закрепват във всеобщо споделени представи, а следователно и в ресурс за възпроизвеждане или трансформиране на самите социални различия в различни форми на (не)равноценност. В тази връзка курсът ще постави акцент върху социалните страдания, възникнали като резултат от новите форми на неравенство, а именно: дигиталните разделения и стратификации; неравенствата, свързани с възхода на генетиката и биотехнологиите, на екологичния расизъм и „ендоколонизъм“ и т.н., които пораждат и новите форми на (социална) неравноценност през 21 век. В този контекст са и практическите занимания със студентите, по време на които ще се реконструират конкретни личностно-стратификационни профили и ще се обсъждат различни жизнени стилове и начини на живот. Ще се проследяват практики на визуализиране на съществуващите социални различия и ще се проблематизират новите форми на социална мобилност и късномодерни трансформации на социалното пространство.</p> <p>Така курсът задава критическа перспектива към социалните неравенства и стратификации, проблематизирайки съществуващите социални различия от една „двойна“ позиция:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. на <i>обективизираните</i>, институционално закрепени и юридически гарантирани белези (не/притежанието на капитали, блага, ресурси и т.н.); 2. на <i>интериоризираните</i> социални различия, които са закрепени под формата на нагласи и класификационни схеми и които чрез хабитуализираната възможност за оразличаване и (не)равно отнасяне генерират форми на (не)равноценност, а оттук и на социални неравенства.
<p>Основи на правото</p>	<p>Концептуално ядро на курса се явява генезисът и фактическото проявление на правото и държавата в социално-исторически контекст. Дисциплината има правно-социологически характер и има за цел да дефинира базови понятия от юридическата наука. Чрез системен подход ще бъдат изведени базисните характеристики на модерната институционална среда и ще бъдат разгледани в своята рефлексия с обществото. Курсът има за цел основно да представи достъпно понятийния апарат на обществено-политическите науки, така че да бъде усвоен, като базисно условие за надграждане в следващите курсове по отраслови правни дисциплини, както и по <i>Социология на правото</i>, <i>Социология на модерните институции</i> и <i>Социология на политиката</i>. Съдържанието е условно диференцирано на две части – право (1-6) и държавно устройство (7-12), които комплексно предполагат способността студентите да добият еkleктични познания, а посредством тях да осмислят заобикалящата ги публична среда и нейното взаимодействие с частната. Чрез широкият обхват на текстовете, поместени в курса, се цели да бъдат представени както класически, така и модерни концепции за правата и свободите на личността и категоризации на държавния апарат.</p>
<p>Френски език</p>	<p>Целта на курса е студентите да придобият основни знания за свободно владене на езика.</p>

Спорт	спортни занимания
III курс, V семестър	
Интеркултурна комуникация	Обучението по Интеркултурна комуникация си поставя за цел постигането на комуникативна компетентност в поликултурна среда. В рамките на академичния контекст обучението е организирано в лекционна форма, но целите не могат да бъдат изпълнени само в рамките на когнитивното учене. Търсеният резултат се постига чрез провокиране на собствените културни рамки, което често е съпътствано с емоционална реакция (в повечето случаи негативна). Поведенческа промяна и промяна на нагласите е очаквания краен резултат от обучението.
Основи на публичната администрация	Учебният курс по Основи на публичната администрация въвежда студентите в обекта, предмета, методите и основните проблемни области на публичната администрация като научно направление и като практика. Разглеждат се различните подходи на дефиниране на публичната администрация, нейните сектори и елементи. Изясняват се националните традиции и школи в изграждането, функционирането и научното изучаване на публичната администрация, както и взаимодействието на свързаните с нея процеси на международно и национално равнище. Специално внимание се обръща на нормативните основи, функциите и структурата на публичната администрация. Основно място се отделя на нейната роля в процеса на разработване и реализация на публичните политики. Теоретичните и методологически подходи се допълват с анализ на практическия опит на реформирането на публичната администрация, като се правят сравнения с опита на страните с демократични традиции и се правят конкретни преценки за приложимостта на този опит. Анализират се взаимоотношенията на администрацията с публичния и частния сектор.
Методология на проекти	Компетентностно ориентираният учебен курс по дисциплината Методология на проекти има за цел да представи основните стъпки и дейности при изработването и представянето на проект в сферата на културата и наследството. Курсът има по-скоро практическа, отколкото теоретична насоченост и е свързан с развиване на уменията у студентите да формулират идея, да я защитят и обосноват в идеен проект, както и да я представят в проектна форма, подходяща за програмата (програмите), от които ще се търси финансиране. Втората част, свързана с реализацията и контрола на проектите, както и представяне и отчитане на резултатите, ще бъде разигравана в конкретни казуси чрез индивидуални или групови екипни задачи.
Социология на младежта (Младежка политика на ЕС)	Този лекционен курс предлага запознаване на студентите с основните концепции и изследователски подходи в социологията на младежта. Фокусът на обучението е върху създаване на умения за провеждане на приложни изследвания и генериране на нови знания за качеството и многообразието на живота на младите хора у нас и в съпоставка с други европейски страни – техните жизнени

	<p>обстоятелства, ценности и идеи, жизненни планове и перспективи.</p> <p>В основата на курса е залегнала работата с емпирични данни за социалните, политическите, културните и икономическите предизвикателства, пред които са изправени младите хора: високо ниво на безработица, концентрация в несигурните и неформалните сектори на трудовия пазар, трудности пред младежкото самонаемане и политическо участие, използването на новите медии и формирането на социални мрежи, младежки субкултури и консумеризъм. Студентите ще работят, както с официални статистически данни на Евростат, така и с резултати от социални изследвания в базите данни на Европейската комисия и на Партньорството за младежта между Съвета на Европа и Европейския съюз.</p>
<p>Практикум: Образователни и младежки програми и проекти</p>	<p>Запознаване с основните акценти програмата и проиграване на елементи от нея в практически ситуации:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Какви възможности предоставя програма Еразъм+ • Как да кандидатствате • Кои са основните ресурси, с които да се запознаем, необходими за успешен проект <p>Обща програмна и проектна логика</p>
<p>Социология на политиката</p>	<p>Целта на лекционния курс е да въведе студентите в отношенията между социалната система и структурирането политическата сфера. В курса се въвеждат основните понятия за политическа система, публична власт и политически институции, политически режим, и организации. Студентите ще се запознаят с основните теории за обществения договор и гражданското общество, с типологията на модерните политически системи и режими, както и с модерните партийни и изборителни системи.</p>
<p>Френски език</p>	<p>Целта на курса е студентите да придобият основни знания за свободно владеене на езика.</p>
<p>III курс, VI семестър</p>	
<p>Политики и стратегии на ЕС</p>	<p>Учебната дисциплина „Политики и стратегии на ЕС“ има за цел да запознае студентите с основните принципи, механизми и инструменти за формиране и прилагане на политиките в рамките на European Union. В курса се разглеждат институционалната структура на ЕС, процесите на вземане на решения, стратегическите цели на Съюза и ключовите секторни политики – икономическа, регионална, социална, екологична, енергийна, дигитална и външна политика. Особено внимание се отделя на дългосрочните стратегически документи, механизмите за управление и предизвикателствата пред европейската интеграция в условията на глобални промени.</p>
<p>Европейска икономика</p>	<p>Учебната дисциплина „Европейска икономика“ е предназначена за студенти от бакалавърските програми на ФИСН на ПУ „Паисий</p>

	<p>Хилендарски“, които имат подчертан интерес към европейските икономически въпроси. Академичният курс „Европейска икономика“ е резултат от нарастващия в последното десетилетие активен интерес от страна на студентската общност към опознаването на механизмите и методите на функциониране на ЕС особено в икономическата област. От тази гледна точка, курсът „Европейска икономика“ е насочен преди всичко към описването, анализирането и сравняването на различни икономически феномени в общото икономическо пространство на Европейския съюз (ЕС) и икономическите взаимоотношения на ЕС като единно цяло с трети страни. На практика, тази икономическа дисциплина се вписва в клъстера от нови научни дисциплини, които оформят специфичния европейски профил на обучение в икономическите специалности на Факултета по икономически и социални науки (ФИСН).</p> <p>В курса е поставен акцент върху икономическата интеграция и координация на отделните икономически политики, които страните членки на ЕС следват и техния стремеж да се гради общо икономическо пространство, базирано на споделени ценности и интереси.</p> <p>В дисциплината „Европейска икономика“ се разглеждат и различни тематични области на икономическата динамика в ЕС като например, интересите на „старите“ и „новоприсъединените“ страни членки в ЕС, институционалните зависимости и институционализма от европейски тип, взаимодействията на страните членки в различните формати на десижън-мейкинг в ЕС, икономическата и социалната конвергенция и др. Основната задача на курса по „Европейска икономика“ е да запознае студентите с принципите и спецификите на функционирането на европейския икономически механизъм – и като теоретичен и институционален замисъл, и като реално приложение в исторически план на развитие и еволюция в разбирането за това как следва да функционира европейската икономика.</p>
Иновации и предприемачество	Курсът по <i>Иновации и предприемачество</i> предлага понятиен апарат за разбиране на природата на съвременните технологии (вкл. в сферата на услугите)

	<p>и природата на иновационния процес и тяхната неразривна връзка с предприемачеството, доколкото тъкмо чрез последното научните открития, техническите хрумвания и разработки се превръщат в икономически и социален факт. В днешните икономики, основани на знанието, научните изследвания и иновациите стават основен източник на растеж и конкурентноспособност. Това се отнася за нациите като цяло, за отделните икономически сектори и за конкретните икономически субекти – малки и средни фирми и корпорации. Наука и бизнес все повече се сближават, предполагайки използването на специализирани знания, високи технологии и мощни средства за моделиране и управление на информационните процеси.</p>
<p>НПО и регионално развитие</p>	<p>Студентите ще се запознаят с едно ново и често пъти непознато поле за реализация след успешното завършване на настоящата специалност. Организациите от неправителствения сектор (т.нар. „трети сектор“, след държавния – първи сектор, и частния – втори сектор) предлагат все по-големи възможности за реализация на студенти с хуманитарен профил. В този смисъл създаването, управлението и администрирането на НПО са компетенции, които студентите задължително ще усвоят след завършване на настоящата дисциплина. Същите са от особено значение за работата в неправителствения сектор, който предлага все повече работни позиции, генерира все по-големи финансови резултати, които имат пряка връзка с регионалното развитие. Притегателните за живеене градове в България са онези, в които има и развита мрежа от НПО организации. Те имат нужда от специално подготвени професионалисти.</p>
<p>Европейска социална политика</p>	<p>Лекционният курс цели разкриване пред студентите на едно приложно поле за социологически знания и умения. Социалният модел, към който се стреми обединена Европа, предполага, както разработване на политика, основана на емпирични доказателства, така и социологически изследвания с приложна насоченост. Социологическото въображение, както подчертава Чарлз Райт Милз, позволява и изсква да се улови връзката между биография и история, между личните проблеми на индивида и социалните проблеми на обществената структура. Идеята на курса е да се разгледат социалните проблеми в модерното общество като социално конструирани – не просто засягащи голям брой хора, но и определяни от влиятелна социална група като проблем, подлежащ на колективно решение. Освен че включва усвояване на теорията на социалната политика и придобиване на знания за основните програми и мерки в тази област у нас и в страните-членки на Европейския съюз, курсът акцентира върху формирането на умения за критична преценка на тяхната аргументация и ефективност. Обучението се основава на работа с емпиричен материал от проведени национални и международни изследвания, което позволява да се направи анализ на</p>

	състоянието и тенденциите на всеки от разглежданите социални проблеми в сравнителна перспектива. Тематичен акцент на курса е съпоставката между режимите за социална политика в световен мащаб и промените, които протичат в тях.
Практикум: Европейски оперативни програми	<p>Курсът акцентира върху следните аспекти на Европейските програми, като така подготвя студентите за успешното управление на проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Възможности за финансиране – Програми и организации, предоставящи финансиране на проекти. Източници на информация за донорски програми и организации. Основни изисквания към организацията на работа при разработване на проектни предложения. • Кандидатстване – Предварителна подготовка за разработване на проектно предложение. Оперативна планиране на дейностите и ресурсите. План-график на дейностите. Планиране на ресурсите. Изготвяне на бюджет на проекта. Подаване на проектно предложение – работа с Информационна система за управление и наблюдение (ИСУН) на средствата от ЕС в България. • Договаряне и обществени поръчки – избор на изпълнители за изпълнение на дейностите по проекта (услуги, доставки, СМР). Закон за обществените поръчки и работа с Централизирана автоматизирана информационна система „Електронно обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП). • Управление, изпълнение и отчитане на проекта – Указания за изпълнение и отчитане на проект съобразно финансиращата програма. Работа с Информационна система за управление и наблюдение (ИСУН) на средствата от ЕС в България.
Френски език	Целта на курса е студентите да придобият основни знания за свободно владеене на езика.
IV курс, VII семестър	
Геополитическо прогнозиране	Дисциплината „Геополитическо прогнозиране“ е насочена към изучаване на теоретичните основи, методите и аналитичните инструменти за изследване и прогнозиране на международни политически процеси, регионални конфликти и трансформации в глобалната система. В рамките на обучението студентите усвояват подходи за анализ на геополитическата среда, оценка на стратегически рискове, идентифициране на ключови тенденции и разработване на възможни сценарии за развитие на международните отношения.

Мигрантски и бежански изследвания	Курсът по „Мигрантски и бежански изследвания” е замислен като отговор на все по-ясно очертаващата се необходимост от задълбочено познание и критично осмисляне на геополитическите процеси в световен план, вътрешното развитие на редица развиващи се или трети страни и произтичащите от тях мигрантски и бежански вълни, които засягат в най-голяма степен европейския континент. Затова курсът е съставен така, че да предостави базовите познания на студентите в бакалавърско ниво относно терминологичния апарат, с който се борави във връзка с бежанските и мигрантските изследвания; с различните категории мигранти и бежанци; с различните програми за интеграция в приемащата страна; с международните институции и неправителствени организации, които работят активно по темата; с широк набор от методологически инструменти, които биха били нужни за извършването на емпирично изследване.
Европейска критична инфраструктура	В съвременното късномодерно общество технологиите и инфраструктурните системи са негова неотменима съставка. Нещо повече, те са и ключов елемент, осигуряващ стабилността и потенциала за развитие на неговата структура. Инфраструктурните системи са основен белег за степента на модернизация, институционален и културен статус на всяко общество, като осигуряват устойчивото протичане на социалните процеси в него.
IV курс, VIII семестър	
Право на ЕС	<p>Учебната дисциплина “Право на ЕС” има за цел да даде основополагащи знания за създаването и развитието на ЕС, неговата институционална структура и основни принципи на функциониране, главните институции, достиженията на правото на ЕС, източниците. Курсът е адаптиран за студенти с широк профил на базисни знания.</p> <p>След присъединяването на Република България към Европейския съюз правото на ЕС е част от нашия вътрешен правен ред, има директен ефект и се прилага пряко от изпълнителната, законодателната и съдебната власт в страната. Значението на тази материя нараства, тя засяга всички сфери на обществения живот и публичната власт.</p>
Трудово право	Трудовото право, създадено от самия Европейски съюз е един от стълбовете на т.нар. „европейски социален модел“ Курсът по Трудово право на ЕС цели преди всичко да запознае студентите от магистърската програма Европейски изследвания с проблемите на полагането и използването на наемния човешки труд, които са идентифициране на ниво Европейски съюз и са получили отговор чрез вторичното право- европейските директиви в областта на индивидуалното и на колективното трудово право.
Индустриални отношения	Дисциплината “Индустриални отношения ” включва следните основни тематични блокове: теория на индустриалните отношения; социален диалог в Европа; индустриални отношения в България.